

HUSTVEDT

SIRI

O vară
fără bărbați

Traducere din limba engleză
și note de Veronica D. Niculescu

POLIROM
2021

În acea noapte am primit de la Boris un mesaj prin care mă informa că Roger Dapp se întorcea de la Londra, ceea ce însemna că el își pierde camera închiriată temporar și urma să se mute cu Pauza. Pentru moment așa era „*practic*”. Voia ca eu să știu. Așa era „*corect*”. Am primit vestea femeiește. Am plâns.

V-ați putea foarte ușor întreba de ce îl mai voiam pe Boris, un bărbat care îi spune celei ce-i e încă nevastă că se mută cu noua lui captură din motive „*practice*”, de parcă acest nou aranjament șocant era pur și simplu o chestiune legată de problemele imobiliare new-yorkeze. Eu însămi mă întrebam de ce-l mai vreau. Dacă Boris m-ar fi părăsit după doi sau chiar zece ani, răul ar fi fost considerabil mai mic. Treizeci de ani este o perioadă lungă, în care o căsnicie devine cumva o legătură de sânge, aproape inces-tuoasă, cu ritmuri complexe ale sentimentelor, dialogului și asocierilor. Ajunseserăm în punctul în care, dacă ascultam o povestioară sau o anecdotă la vreo cină, în ambele noastre capete se ițea deodată același gând și se punca doar problema care dintre noi va fi primul care îl va rosti cu voce tare. Chiar și amintirile începuseră să ni se amestece. Boris putea să jure că el era cel care dăduse peste bătlanul acela mare și cenușiu ce stătea pe treptele de la intrarea în casa închiriată de noi în Maine, în vreme ce eu sunt la fel de sigură că eu am văzut pasărea de una singură și apoi îi povestisem și lui. Pentru această enigmă nu există nici un răspuns, nici un document – doar țesătura fină și alunecoasă

creată prin amintire și imaginație. Unul din noi îl ascultase pe celălalt spunând povestea, văzuse în mintea lui sau a ei întâlnirea cu pasărea și crease o amintire din imaginile mentale ce acompaniaseră narațiunea auzită. Interiorul și exteriorul se confundă cu ușurință. Tu și eu. Boris și Mia. Suprapunere mentală.

Nu i-am spus mamei despre noul statut al Pauzei. Aș fi făcut-o adevărată, mai adevărată decât eram dispusă să accept în acel moment. Ce păcat că-s adevărată, spusese Flora. Își dorise să intre în căsuță și să trăiască alături de jucăriile ei. Ce păcat că nu sunt un personaj dintr-o carte sau dintr-o piesă, nu că le-ar merge cine știe cât de bine majorității lor, însă atunci aș putea fi scrisă în altă parte. O să mă scriu pe mine în altă parte, m-am gândit eu, o să reinventez povestea într-o lumină nouă: mi-e mai bine fără el. Oare el făcuse vreodată în viața lui vreoa altă treabă casnică în afară de spălatul vaselor? Oare te dădea sau nu te dădea el mereu mai încet, de parcă ai fi fost un aparat de radio? Oare nu te întrerupea el de nenumărate ori în mijlocul propoziției, de parcă ai fi fost un nimic aerian, o doamnă Nimeni, o persoană dispărută așezată la masă? Nu ești tu „încă frumoasă”, cu cuvintele mamei tale? Nu ești încă în stare de lucruri mărețe?

Bucuriile și necazurile faimoasei Mia Fredricksen, care s-a născut în Bonden și, de-a lungul unei vieți de continuu varieteu, pe durata a șase decenii, pe lângă copilărie, a fost poetică iubită și amantă pentru mulți și feruți,

treizeci de ani soție (a unui naturalist și șna-pan), și-a dobândit în cele din urmă bogăția și faima grație eforturilor concertate ale perutei sale, a trăit în mare parte în cinste și a murit fără remușcări.

Sau: „Nimeni nu știa cu adevărat cine era Fredricksen. Venise călare în satul Bonden în vara lui 2009 – o străină tăcută care își ținea Coltul bine uns în tocul șcii, dar la nevoie îl putea folosi cu efecte mortale”.

Sau: „Îi deslușeam pasul, ce măsura neîn-cetat podeaua, și din când în când ea rupea tăcerea inspirând profund, cu un sunet ase-mănător unui geamăt. Murmura cuvinte dis-parate. Singurul pe care l-am putut pricepe a fost numele de Boris, alăturat unui termen dur, indicând afecțiunea sau suferința și ros-tit așa cum i-ai vorbi unei persoane prezente – pe un ton jos și grav, parcă stors din adâncurile sufletului ei”. Mia în chip de Heathcliff – un leș cumplit devenit fantomă, care bântuie rânjitor un apartament din Manhattan, de pe Seventieth Street East, întorcându-se iarăși și iarăși pentru a-l chinui pe Izcovich, cu tot cu Pauza lui.

Am toată povestea în cap, nu-i așa? Nu sunt atât de naivă din punct de vedere filo-zofic încât să cred că se poate stabili vreo realitate empirică a POVEȘTII. Doamne, nu putem cădea de acord nici măcar asupra a ceea ce ne amintim! Eram într-un taxi când Daisy, la cei zece ani ai ei, ne-a anunțat ambițiile sale teatrale. Ba nu, eram în metrou. Taxi. Metrou. Taxi! Problema era cu numărul

de Borîși DIN CAPUL MEU. El alerga peste tot pe-acolo. Chiar și dacă n-aveam să-l mai văd niciodată în carne și oase, Boris ca mașinărie a gândului era inevitabil. De câte ori nu-mi masase el picioarele în timp ce ne uitam la un film împreună, frământându-mi și mângâindu-mi tălpile, degetele și glezna, cândva ruptă rău și acum dureroasă din cauza artritei? De câte ori nu-și înălțase el privirea către mine după ce îi spălasem părul în cadă, având pe chip expresia unui copil fericit? De câte ori nu mă îmbrățișase și mă legănase după primirea vreunei scrisori de respingere? Vedeti, și asta era tot Boris. Și asta era tot Boris.

Am ajuns la curs cu câteva minute întârziere. Pe trepte am auzit hohote de râs, țipete și sunetul lălăit și fals al cunoscutului „*Uau, Dumnezeu-le!*” În clipa în care am intrat în încăpere, fetele au tăcut. În timp ce mă apropiam de ele, am văzut că toate privirile erau ațintite asupra mea și că în mijlocul mesei se afla ceva: un șomoiog pătat. Ce era? Un șervetel Kleenex însângerat.

— Îi curge cuiva sânge din nas?

Tăcere. M-am uitat roată, la cele șapte fete opace ale lor, și în gând mi s-a ivit o expresie pe care n-o mai folosisem din copilărie: *Care-i treaba?* Nici un nas nu părea deteriorat în nici un fel. Am apucat cu degetul mare și arătătorul, de-o bucată încă pură, șervetelul murdar și l-am escortat la coșul de gunoi. Apoi am întrebat dacă ar dori cineva să mă lumineze în privința „misterului

Kleenexului însângerat”, în timp ce în minte mi se lătea o imagine a lui Nancy Drew în decapotabila ei albastră.

— L-am găsit aici atunci când am intrat, a zis Ashley, dar era așa de scârbos, că nimeni n-a vrut să-l atingă. L-o fi pus paznicul sau cineva.

Am văzut-o pe Jessie strângându-și tare buzele.

— Oribil, a zis Emma. Cum poate cineva să-l lase așa?

Alice se uita incremenită la masă.

Nikki a aruncat o privire spre coșul de gunoi și s-a strâmbat.

— Unii oameni pur și simplu nu sunt curați.

Joan a dat din cap a grabnică încuviințare. Peyton părea stânjenită.

— Există multe lucruri mai rele decât un Kleenex cu un pic de sânge pe el. Haideti să trecem la treburile adevărate ale acestei zile: absurditățile.

Eram înarmată cu poezii: versuri de grădiniță, Ogden Nash, Christopher Isherwood, Lewis Carroll, Antonin Artaud, Edward Lear, Gerard Manley Hopkins. Speram să le deplasez atenția de la coșul de gunoi la plăcerile sensului denaturat. Am scris toate. Fetele păreau să se distreze, iar eu am lăudat poemul „gustos” al lui Peyton.

Mmmură, mură, prătijură,
Cataif cu ștaif dulcit
Fricșă-n vârf și-n miez fischit,
Țe ci se poate-n gură!

Spre finalul cursului, când Alice își citea absurditățile ei mai degrabă triste, „Singuraticii în frenezie distrug...”, Ashley a început să tușească puternic. Și-a cerut scuze, a zis că trebuie să bea ceva și a ieșit din încăpere.

Când s-a terminat cursul, s-au grăbit toate să plece, cu excepția lui Alice, care a mai zăbovit. Deși era ursuză, în ziua aceea arăta deosebit de drăguță. Purta un tricou alb și bermude, iar eu o pornisem înspre ea și tocmai mă pregăteam să îi vorbesc, când am auzit pe cineva în spatele meu.

S-a dovedit a fi mama lui Jessie, o femeie dolofană de treizeci și ceva de ani, cu un păr blond întunecat, coafat și dat cu fixativ. Figura ei m-a anunțat pe loc că se afla într-o misiune de mare importanță. Nici mama lui Jessie și, după cum se părea, nici Jessie însăși nu se așteptaseră la un curs de poezie de genul celui ținut *de mine*. Ajunsese în atenția ei faptul că le dădusem fetelor un poem de – inspirație adâncă – „D.H. Lawrence”. Și se pare că doar numele scriitorului deja prevestea pericole în imaginația încă nepolenizată a florilor din Bonden. Când i-am explicat că *Sarpele* este o poezie despre un om care urmărește atent animalul și despre vinovăția lui, fiindcă l-a speriat, a rămas cu gura căscată.

— Noi avem convingerile noastre, mi-a zis.

Femeia nu părea proastă. Părea periculoasă. În Bonden un zvon, un pic de bârfă, ba chiar și calomnia fâțișă se puteau răspândi cu o viteză supranaturală. Am înmuiat-o afirmându-mi deosebitul respect pentru convingerile de tot felul – o minciună crasă –, iar